

האקדמיה ללשון העברית

אוסף ציפורה ואהרן בר־אדון

לתולדות תחיית הלשון העברית בדיבור־פה

ריאיון עם גברת מרים ילן־שטקליס
מראיין: פרופ' אהרן בר־אדון

סימול: 409-13-1 / 409-13-2

- 1 מ' ילן־שטקליס: אני באתי בתשעה בנובמבר, אלף תשע מאות ועשרים. אבא, עליו השלום,
- 2 הביא אותנו. אימא נפטרה עוד ברוסיה.
- 3 א' בר־אדון: או! ב' בת כמה היית? בבואך. הרי זה ידוע ב',
- 4 מ' ילן־שטקליס: = כן. כן. עשרים.
- 5 א' בר־אדון: בבואך הנה ידעת כבר עברית בוודאי. לא כן?
- 6 מ' ילן־שטקליס: תראה. אני באה מבית ציוני מאוד מאוד; בית שהיה ציוני עוד לפני הרצל.
- 7 אביאבי, היה בין חובבי ציון הראשונים ברוסיה. והשתתף בַּוועידת אה,
- 8 אודסה, אה, היה <וטרן> אני חושבת.
- 9 א' בר־אדון: מה שמו המלא של אביך?
- 10 מ' ילן־שטקליס: אבא? דוקטור יהודה וילנסקי. והוא היה אח, במסדר 'בני משה'. הוא היה
- 11 כִּימָאֵי במקצועו. גמר אה, בבזל, אבל תחילה הוא למד אה, בגרמניה, בברלין,
- 12 וכשהוא בא לברלין, הוא נָסד שמה לשכת אה, 'בני משה'.
- 13 מ' ילן־שטקליס: אני התחלתי ללמוד עברית, כשהייתי בת חמש. הם לא רצו שאני אלך לבית
- 14 ספר, של גֵוִיִים, לפני שאדע קרוא וכתוב עברית. אנחנו גרנו אז בברלין. אבי
- 15 היה גולה. הוגלה על ידי השלטון הצארי, מרוסיה; הוא, תחילה, נידון ל', ל',
- 16 לסיביריה, ל' גירוש קשה מאוד, אבל זה, זה סיפור ארוך מאוד ואני לא, לא
- 17 אספר לך את כל הסיפור, אבל הסוף היה, שהוא הוגלה מ', מתחומי רוסיה;
- 18 ואז אנחנו התיישבנו בברלין. אם כן, שפתי, תחילה הייתה רוסית, ואחר כך
- 19 גרמנית, שפת בית הספר, וגם בבית דיברו,
- 20 א' בר־אדון: = בת כמה היית כשעברת ל' גרמניה?
- 21 מ' ילן־שטקליס: = הייתי חמש.
- 22 א' בר־אדון: = בת חמש.
- 23 מ' ילן־שטקליס: = בת חמש. ר' שמה, לימוד חובה, מגיל שש. אם כן, הוריי התחילו ללמד
- 24 אותי, עברית, בגיל חמש כדי שאני, אהיה מחוסנת. הקושי הגדול היה אז,
- 25 למצוא מורים מתאימים. מפני שהוריי רצו שאלמד עברית בשיטה מודרנית.
- 26 ולא, <<בְּאִשִּׁיס, בראשיס פון אָנהי, פון אנהייב>>, [ניידש: "בראשית ברא
- 27 אלוהים"], איך אומרים?
- 28 א' בר־אדון: = <<ניידש>>
- 29 מ' ילן־שטקליס: = <<בְּאִשִּׁאָפֶן" וכך הלאה, חיפשו מורים,

מודרניים, ל', ללמד עברית בצורה מודרנית,	30
א' בראדון : =אהה,	31
מ' ילן-שטקליס : =וזה היה קושי גדול מאוד. ואני זוכרת שה' מורים היו מתחלפים, לעיתים	32
קרובות. אבל אה, למדתי עברית. ואחר כך, כשאנחנו חזרנו לרוסיה,	33
א' בראדון : =מתי?	34
מ' ילן-שטקליס : =אני, אנחנו חזרנו באלף תשע מאות ו', בתחילת אחת עשרה.	35
א' בראדון : אהה.	36
מ' ילן-שטקליס : ככה שתחילה למדתי בגרמניה, וגרמנית היא כמו שפת אם. אצלי. אני יודעת	37
גרמנית היטב. חזרנו לרוסיה, לא ידעתי מילה רוסית, והייתי צריכה, ללמוד	38
רוסית.	39
א' בראדון : =מחדש.	40
מ' ילן-שטקליס : מחדש, אבל אני לומדת שפות במהירות גדולה. מובן עברית הייתה, זה היה	41
בעצם בבית היה נחשב הלימוד היותר חשוב.	42
א' בראדון : =האם,	43
מ' ילן-שטקליס : =בבית הספר לא היו לי שום קשיים למדתי בקלות, אבל זה היה הדבר	44
היותר חשוב.	45
א' בראדון : =איפה חייתם, איפה גרתם בעוד, [לא נשמע] רוסיה?	46
מ' ילן-שטקליס : אנחנו גרנו תחילה במינסק. שם היה מורי, מורי ורבי, <<רעב>> [יידיש :	47
רב] חיים תנעזר. הוא נפטר בירושלים. הוא, היה מורה מצוין, טוב, אבא	48
חיפש, מורה מודרני, והביא אותו מוויילנה. הייתה קבוצת אה, ציונים	49
במינסק, קבוצה גדולה, אבי אה, רצה שהילדים ילמדו עברית פהלכה, אך	50
בשיטות מודרניות, הוא חיפש בכל רחבי רוסיה, ומצא את ה' צעיר, חיים	51
תנעזר, מוויילנה, והביא אותו למינסק, ושמה נוסד מין 'חדר מתוקן', עברית	52
בעברית. אומנם לא בהברה הספרדית, בהברה,	53
א' בראדון : האשכנזית?	54
מ' ילן-שטקליס : האשכנזית, אבל, עברית מודרנית. אני התחלתי ללמוד עברית בהברה	55
הספרדית, עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה. כי, הדבר היה כך : אחי, הבכור,	56
נשלח ללמוד, לתל אביב, לגימנסיה ; שנתיים לפני פרוץ מלחמת העולם.	57
א' בראדון : מה שמו המלא?	58
מ' ילן-שטקליס : שמואל וילנסקי. הוא היה במחזור הראשון. כשהוא חזר הביתה, לחופש	59
הראשון בקיץ, והוא דיבר, עברית בהברה הספרדית, אני הייתי מת'ה פקנאה.	60
ואמרתי, "אני מוכרחה ללמוד עברית בהברה הספרדית". אותו קיץ, היה	61
מורי, דוד זכאי. אמרתי לו, "דוד, עכשיו אתה מוכרח, אתה חייב ללמד אותי,	62
לדבר עברית בהברה הספרדית. איך למדנו? הזכור לי הדבר כאילו זה היה	63
אתמול, פתחנו את 'ישעיהו', והתחלתי לקרוא מן הפרק הראשון, <אומנם>	64
למדתי קודם, אבל, התחלתי לקרוא בהברה הספרדית. ומאז, קניתי לי את	65

ההברה הספרדית.	66
א' בראדון : אגב, לעניינו של דוד אה, זכאי, האם הוא עצמו דיבר אז בהברה הספרדית או	67
שעל ידי דרישתך	68
מ' ילן-שטקליס : = לא לא לא.	69
א' בראדון : = הוא, הסתגל?	70
מ' ילן-שטקליס : <הלוא> הוא היה קודם, בארץ. הוא היה לפני, מלחמת העולם הראשונה	71
בארץ, והוא דיבר עברית בהברה הספרדית.	72
א' בראדון : אהה, וזה היה באלף תשע מאות ארבע עשרה?	73
מ' ילן-שטקליס : = כן. זה היה בקיץ, אלף תשע מאות ארבע עשרה.	74
א' בראדון : ואחיד ודאי נשאר כבר ברוסיה.	75
מ' ילן-שטקליס : הוא נשאר ברוסיה, ולכן לא הספיק לגמור את הגימנסיה בתל אביב, והוא	76
גמר כבר ברוסיה,	77
א' בראדון : את קיבלת בוודאי גם רקע, יהדותי מסורתית.	78
מ' ילן-שטקליס : כן. במקום החדר המתוקן, למדתי בבית, תמיד היו לי מורים.	79
א' בראדון : בבואך הנה	80
מ' ילן-שטקליס : = [לא נשמע]	81
א' בראדון : = יכולת מייד לדבר,	82
מ' ילן-שטקליס : = כן. אני דיברתי עברית. בוודאי. בוודאי.	83
א' בראדון : = אה, איך נראתה לך, ה', או איך נשמעה לך העברית החיה?	84
מ' ילן-שטקליס : אני אגיד לך, קשה מאוד לענות על שאלה זאת. מפני ש', אני נפגשתי גם	85
בחוף לארץ, עם, אנשי הארץ. כבר הייתי רגילה בדיבור עברי, וכשבאתי, בעצם	86
לא היה מעבר; אני כל כך הייתי מוכנה לזה, ו', בְּמוֹבֵן הַנַּפְשִׁי, מובן מאליו שה'	87
שפה נשתנתה. מובן מאליו. אבל אני חושבת שאני נשתנית, העברית שלי	88
בוודאי נשתנתה, יחד עם שינוי השפה באופן אורגני. ואין אני יכולה עכשיו	89
לזכור, אה דבר אחד אני אגיד. ש' אני התחלתי לכתוב שירים, ברוסית.	90
בהיותי ברוסיה. וכשבאתי ארצה, התחלתי לכתוב בעברית, משהו גם פורסם,	91
שניים או שלושה שירים פורסמו; השירים הראשונים העבריים שלי פורסמו	92
ב' אה, 'החיים', של פסח גינזבורג. היה כתב עת כזה.	93
א' בראדון : = זה יצא כאן או ברוס', ב', או בארצות הברית?	94
מ' ילן-שטקליס : = בירושלים, לא לא,	95
א' בראדון : = ירושלים?	96
מ' ילן-שטקליס : = ירושלים. ו' הוא פרסם כמה שירים שלי. זה היה באלף תשע מאות עשרים	97
ושתיים. אבל אני מוכרחה לומר שליבי לא היה שלם עם הדברים האלה.	98
א' בראדון : = מממ.	99
מ' ילן-שטקליס : הרגשתי שזה לא זה. לא הייתי שלמה עם זה. ואני המשכתי לכתוב ברוסית.	100
א' בראדון : עכשיו, את הזכרת את אה, ביאליק. האם הכרת את ביאליק אישית?	101
מ' ילן-שטקליס : כן, בוודאי! מובן! ביאליק ואבי היו ידידים בנפש. המבטא של ביאליק היה	102

כזה שאני בקושי הייתי מבינה אותו. זה מבטא, והליני. [מן העיר והלין.	103
הכתיב המסורתי: ווהלין] או מבטא שלא הייתי רגילה בו. אני אספר לך	104
משהו. אנחנו גרנו ב־ פטרוגרד, [נשמע: פט־גרד] אותה תקופה. אני גמרתי	105
גימנסיה בפטרוגרד. ביאליק בא לפטרוגרד, להרצות,	106
א' בראדון: = עכשיו זה נקרא מה, סטלינגרד?	107
מ' ילן־שטקליס: פטרוגרד? לנינגרד.	108
א' בראדון: = או! לנינגרד.	109
מ' ילן־שטקליס: = זה לנינגרד.	110
א' בראדון: = מממ.	111
מ' ילן־שטקליס: הוא בא, להרצאה. ב־, 'חובבי שפת עבר'. ערכו את ההרצאה באולם גדול,	112
חשוב מאוד, ואני הייתי מאושרת ביותר שהוריי אמרו ש־ ייקחו אותי לשמוע	113
את ביאליק. אמרתי שאני אראה את ביאליק, חשבת, ש־ זה, זה איזה מאורע	114
מוזעזע ביותר. ביאליק הרצה את ה־ 'הלכה ואגדה'. ה־ מאמר המפורסם.	115
א' בראדון: = כן.	116
מ' ילן־שטקליס: ישבתי באולם, אני מוכרחה להגיד שבכיתי, לא הבנתי אף מילה אחת.	117
א' בראדון: [צוחק]	118
מ' ילן־שטקליס: אף מילה אחת. והייתי אומללה. כי הוא דיבר, מין עברית כזאת, לא יכולתי	119
להבין. אחר כך זכורה לי פגישה יפה מאוד; אבא בא ו־ נסענו לטיול, לקח	120
מכונית לכמה ימים ונסענו לטיול. כשיצאנו את חיפה, נסענו בדרך לעמק. לא	121
רחוק מהעיר, פתאום ראיתי שאבא אומר לנהג, "עצור עצור עצור",	122
והמכונית שבאה נגדנו גם כן נעצרה, אבא קפץ מן המכונית שלנו, וביאליק	123
קפץ מן המכונית ההיא, והם, התחילו ל־, ל־, לחבק זה את זה ולנשק זה את	124
זה, הם נפגשו בפעם הראשונה בארץ. אז.	125
א' בראדון: כן?	126
מ' ילן־שטקליס: ואני זוכרת את דבריו של ביאליק, הוא אמר "נו, זו אתחלתא דגאולה".	127
[התיי"ו מבוטאת ס', במבטא אשכנזי]	128
א' בראדון: עכשיו שאלה אחרת. אלייך כמשוררת הילדים. את הרמת תרומה עצומה ל־	129
שירת <הילדים>, לספרות הזאת שהיא בשביל ילדים.	130
מ' ילן־שטקליס: = תסלח לי מאוד שאני מפסיקה אותך. אני אף פעם בחיי לא כתבתי בשביל.	131
מה שכתבתי כתבתי, פרו דומו סואה. בשביל עצמי. ולא בשביל מישהו אחר.	132
[בחיוך] אנשים חושבים תמיד, מודים לי וכולי, אבל אני חושבת, אין כאן	133
מקום ל־ תודה כלשהי, כתבתי מה שכתבתי, מפני ש־ הייתי מוכרחה לכתוב.	134
א' בראדון: באיזו מידה, את התרשמת מלשון הילדים ויצרת בהתאם לזאת, או באיזו	135
מידה השפיעה הלשון כפי ששמעת מהילדים, על אופן הכתיבה בשביל אה	136
ילדים, או אומנם אמרת שכתבת לעצמך, אז לעצמך, שירת ילדים.	137
מ' ילן־שטקליס: אני מוכרחה לאכזב אותך בעניין זה. רבים, אה שואלים אותי, אם עבדתי	138
עם ילדים, אם הייתי גנת, אם הייתי מורה; מניין אני כל כך מכירה את	139

נשמת הילד ושפת הילדים, וכל מיני שאלות שכאלה. אם כן לא היה ולא נברא.	140
לא דובים ולא יער. ילדים, לצערי הגדול לא היו לי; לא נפגשתי הרבה עם	141
ילדים; לא שמעתי אה, שפה מיוחדת מפי ילדים מפני ש', פשוט לא נודמן לי.	142
אני חושבת שהדברים באו מתוך הזדהותי, עם הילד, עם נשמתו של הילד. עם	143
הַלֵךְ מחשבתו של ילד. ביטאתי את זה, כפי שיכולתי. בלא כוונה כלשהי,	144
להתאים את עצמי לשפת הילד. יָצא מה שיצא. ר' זאת היא האמת לאמיתה.	145
עכשיו, אני נזכרת, בביטוי אחד, שהשתמשתי בו, ושעליו קם מאבק קשה	146
מאוד. בְּסֵפֶר הראשון, ספר ילדים ראשון שפרסמתי, זה 'אצו רצו גמדים'.	147
א' בראדון: מממ.	148
מ' ילן-שטקליס: יצא ב'דביר'. אז איש לא הכיר אותי, <איש> לא, אז שלחתי צרור שירים,	149
ל'דביר', וקיבלתי תשובה מאוד נאה, ומבקש', ביקשו ממני לבוא, ולהיפגש עם	150
מר רבניצקי. עליו השלום. הם רצו להוציא את השירים, אבל מר רבניצקי	151
אמר, שיש כמה דברים שהוא מבקש ממני, לתקנם. יש לי שיר, ששמו 'שיר	152
ערש לבובתי'. [מדקלמת:]	153
הבובה שלי גדולה.	154
שם יפה קראתי לה.	155
לה קראתי אלישבע;	156
בובתי צריכה לישון,	157
כך אמר לי השעון;	158
הוא אמר לי 'כבר ורבע', וכולי.	159
ה"כבר ורבע", מר רבניצקי אמר: "זה בלתי אפשרי".	160
א' בראדון: = [צוחק]	161
מ' ילן-שטקליס: = "זה לא חינוכי, מה זה 'כבר ורבע'?" הוא היה כבד שמיעה ואני הייתי	162
צריכה לדבר בקולי קולות, ולהסביר לו, ש' ככה אני מרגישה. כך ילד מרגיש.	163
יש שיר אחד ששמו, 'יש לי אי'. אמר, "יש לגברת אי?" אמרתי, "קושאן אין	164
לי; אבל אי יש לי".	165
א' בראדון: [צוחק]	166
מ' ילן-שטקליס: גם זה הוא אמר, "זה את מוכרחה לתקן". אה, משהו עוד, השתמשתי	167
ב<איזה> שיר אחד, אה, בְּ מילה 'כאן'. והוא היה פוריסט גדול, אמר, "מה	168
זה כאן? יש לנו מילה פה".	169
א' בראדון: [צוחק]	170
מ' ילן-שטקליס: ר', ועוד דברים כאלה.	171
א' בראדון: = זה מעניין.	172
מ' ילן-שטקליס: = אם כן, יתר הדברים, אני אה, תיקנתי, במקום 'יש לי אי', אמרתי לו,	173
"הלוא ביאליק כתב 'יש לי גן ובאר יש לי'", אם כן אה, מותר גם לי. "לא",	174
אמר. "אי, זה אי אפשר. אין לך אי". על יתר הדברים הסכמתי.	175
א' בראדון: = על 'אי לא הסכמת.	176

מ' ילן־שטקליס : = אמרתי 'איי', כן, לא, אחר כך, אחר מותו, אינני זוכרת באיזו מהדורה, אה,	177
א' בר־אדון : = שינית.	178
מ' ילן־שטקליס : שינית. אמרתי, "אני מוכנה לוותר על ה'כאן', אני מוכנה לוותר על ה'איי'",	179
משהו היה שם שקפצתי מעל גדר, משהו גם כן אמרתי גם על זה, "על זה לא	180
אוותר. אם אין אתם רוצים, אל תוציאו את הספר. 'כבר ורבע', בעיניי זה זמן	181
מדויק מאוד, ואני לא אוותר". ועל זה התנהלה קורספונדנצייה, א-רו-כה,	182
[מטעימה כל הברה במילה] במשך חודשים.	183
א' בר־אדון : = יש לך הקורספונדנצייה הזאת?	184
מ' ילן־שטקליס : פסח אָוּרבוך, [אוירבך] היה מורה בתל אביב, מנהל בית ספר לבנים, הוא,	185
היה אז במערכת אה 'דביר', זה היה ידיד, ידיד הוריי, והוא היה כותב אליי	186
מכתבים ארוכים מאוד, שאסכים, שחשוב לפרסם את השירים, ואני	187
התעקשתי, אמרתי, 'כבר ורבע' לא אוותר. זהו. זה נגמר בזה ש', אוורבוך	188
הביא את שיריי לסמיאטיצקי. [אריה ליב] סמיאטיצקי היה, איש ספר, ר', ר' ר'	189
א' בר־אדון : = כן אבל הוא היה בהוצאת ספרים אחרת [לא נשמע]	190
מ' ילן־שטקליס : = ידען, גדול, מאוד יכול להיות. אה, הם היו ידידים, היה איש בעל טעם רב,	191
כשהוא ראה את השירים הוא אמר, "אתם השתגעתם? זה 'כבר ורבע', זה	192
נפלא! זה זה נהדר! עוד לא היה בספרות שלנו דבר כזה". וזה, הכריע את ה'	193
מערכה, הכבדה. [צוחקת]	194
א' בר־אדון : עכשיו נעבור שוב אל אה, שיריך. אני אוהב מאוד את המקצב שבהם,	195
וניסיתי לשאול, מאין לקחת את המקצב הזה?	196
מ' ילן־שטקליס : = המקצב הוא מקצב אה,	197
א' בר־אדון : = <המתבקש>. מה?	198
מ' ילן־שטקליס : = הוא מקצב אה, של שירה בכלל; מקצב הוא חלק אורגני של השיר. זה לא	199
דבר מקרי, ששיר אחד כתוב במקצב זה, ושיר אחר כתוב במקצב אחר. התוכן	200
והמקצב קשורים, באופן אורגני; והמקצב הוא חלק אינטגרלי של השיר. זה	201
לא מקרה. דבר שני, אומר לך, אני חושבת שכתבתי שירים אלה, שהם טובים	202
לילדים, כתבתי אותם כמו שכותב אדם שירים בכלל. מובן מאליו שתוכן	203
הדברים, קובע הרבה מאוד. קובע גם את המקצב; וגם את בניין השיר.	204
א' בר־אדון : = מממ.	205
מ' ילן־שטקליס : = וזה בא, אתה יודע, אני, מוכרחה להשתמש במילה ש' אני זהירה	206
מלהשתמש בה, אבל אין לי ברירה, זאת היא 'השראה'.	207
אני זוכרת, כשהייתי ילדה קטנה, אבי סיפר לי שבירושלים, יושב, מר דוד	208
ילין. וכשהוא מדבר, אפשר לדעת בדיוק היכן ע' והיכן א', והיכן ח' והיכן כ',	209
ואני הייתי, אמרתי, "כמה טוב לילדים שלוו",	210
א' בר־אדון : [צוחק]	211
מ' ילן־שטקליס : "הם לא יעשו שגיאות, כשהם כותבים הכתבה". [צוחקת] אבל אני, לצערי	212
הגדול, הינה, הדיבור שלנו איננו דיבור עברי מושלם. ההיגוי, אין אני מבטאה	213

[נשמע: *מְבֹטָה] את העי, את החי [מבטאה במבטא מזרחי] ו, אינני, אה	214
מדגישה את ה־ דגש, וכולי.	215
אני מרגישה את השפה, מאוד מאוד. את כל הצד ה־, הצליל, המסד המוסיקלי	216
של השפה. והמקצב אם אתה מכיר את שירי, אתה תראה שהמקצב משתנה.	217
משתנה משיר לשיר. וגם צורת השיר, בניין השיר; פעם זה בניין כזה ופעם זה	218
בניין אחר, והוא משתנה בהתאם לתוכן.	219
אי בראדון: מה דעתך על שירת הילדים של ביאליק? אבל, אני רוצה שתאמרי, דברים,	220
דברי אמת. בלי כחל וסרק.	221
מי ילן־שטקליס: אני חושבת שחבל מאוד שהם לא נכתבו בהברה ספרדית. שביאליק קָשַׁכְתָּב	222
אותם, ישנם דברים נפלאים; כשאני קוראה [נשמע: *קורה] את ביאליק אני	223
מ־, אני קוראה [*] אותו בהברה אשכנזית. אינני יכולה, כשקוראים שיר	224
שנכתב ב־ הברה אשכנזית, כשקוראים אותו בהברה הספרדית הורגים,	225
קוטלים, את השיר. ספרות ילדים, היא דבר חדש. בעולם. לא רק אצלנו.	226
בעולם כולו. דבר חדש לגמרי. ו־ זהו ההבדל. כשאדם כותב שיר שהוא רוצה	227
שזה יהיה שיר, לילדים, הוא כותב אותו, מְלַמְעֵלָה [ל' הגוייה בשווא נח] למטה.	228
בשביל הקטנים. וכשאני כותבת שיר, לפעמים אני כותבת שיר שילד לא יבין	229
אותו, אז זה נקרא שיר למבוגרים. וכשאני כותבת שיר שילד יבין אותו, זה	230
נקרא שיר לילדים. אני כותבת תוך הזדהות מוחלטת. עכשיו אני אקרא לך,	231
את אה,	232
אי בראדון: =ידידי טינטן'. בבקשה.	233
מי ילן־שטקליס: =ידידי טינטן'. [הפיסוק להלן עפ"י קריאתה כאן, שלא כמו במהדורות	234
המודפסות]	235
לי יש ידיד, ושמו טינטן,	236
והוא קטן, קטון קטן;	237
והוא קטן מאוד, מאוד,	238
והוא שלי, והוא – בסוד.	239
	240
אך הוא ישן במיטתי,	241
והוא אוכל מצלחתי,	242
והוא תמיד, תמיד איתי.	243
ידידי. טינטן.	244
	245
ואיש עוד לא ראה אותו,	246
ואיש עוד לא שמע אותו.	247
לא אימא ולא אבא,	248
לא סבתא ולא סבא.	249
	250

וכשאני שוכב לישון,	251
הוא מספר לי על שמשון.	252
שמשון היה גדול, ענק,	253
שמשון היה גיבור חזק.	254
	255
וגם טינטן שלי גיבור.	256
אינו פוחד לישון בלי אור,	257
אינו פוחד משום דבר,	258
אינו פוחד מפני עכבר!	259
	260
אך יש ורע הוא, רע – אין גבול!	261
מושך זנבו של החתול,	262
והביצה אינו אוכל,	263
ורק צועק ומשתולל!	264
	265
ואז הכול רוגזים עליי,	266
ואז הכול קובלים עליי,	267
אוי, דני-דני-דן!	268
ואין יודעים כי זה טינטן,	269
ידידי, טינטן!	270
	271
כי איש עוד לא ראה אותו,	272
ואיש עוד לא שמע אותו.	273
לא אימא ולא אבא,	274
לא סבתא ולא סבא.	275
	276
והוא שלי, והוא – בסוד.	277
והוא כולו קטון מאוד.	278
והוא נחבא בכף ידי.	279
ידידי. טינטן.	280
א' בר־אדון : אגב, מי מי ניקד לך? מי מנקד לך את השירים? את מנקדת בעצמך, או,	281
מ' ילן־שטקליס : = אני מנקדת אה, בדרך כלל אני מנקדת בעצמי, אבל היות שאינני מאמינה,	282
דקדוק אינני יודעת, אין לי כל מושג, אני לפני הדפוס, מוסרת	283
א' בר־אדון : = אהה.	284
מ' ילן־שטקליס : = עוד לזוג עיניים, מפני ש־	285
א' בר־אדון : = עכשיו נקרא,	286

מ' ילן-שטקליס : = אמרתי לך, דקדוק, אף שפה אחת אינני יודעת <על, דקדוקה>.	287
א' בראדון : = עכשיו נקרא את אה, 'גינגיי'.	288
מ' ילן-שטקליס : = 'גינגיי'.	289
אימא אומרת תמיד : מחמדי,	290
לילדי ראש זהב,	291
ראש זהב לילדי.	292
	293
וברחוב הם קוראים לי, גינגיי.	294
בכיתה הם קוראים לי גינגיי.	295
אפילו בלילה, בתוך תוך כרי,	296
יבער שערי!	297
גינגיי.	298
	299
רבים הצבעים עימך, אדוניי,	300
תכלת פרשת על פני השמיים,	301
ולאימא שלי חומות העיניים.	302
ירוק לעלה, ולוורד ורוד,	303
או לבן או אדום, ועוד יש, ועוד!	304
רבים הצבעים עימך אדוניי,	305
יפים ומרובים!	306
ולמה בראת לך ילדים צהובים,	307
אדוניי, צהובים!	308
	309
בכיתי הערב לפני השינה,	310
ואימא ניגשה, ודמעה בעינה.	311
מחמדי, לחשה, מחמדי.	312
ובלילה בלילה ויבוא אליהו,	313
ויעמוד לידי,	314
ויאמר : קומה, קומה, ילדי!	315
ובכנף אדרתו עטפני,	316
ונשאני,	317
אל על.	318
	319
ושם, במרום, בגן עדן, היכל,	320
ובו, בהיכל, כיסא המלכות,	321
ויושב לו המלך דוד,	322
ובידו השרביט,	323

וארי מימינו וארי משמאלו,	324
ועומדים לפניו, משרתיו ושריו,	325
ועומדים לפניו רבבות חילותיו.	326
והכול – זהב.	327
	328
ומתחת לכתר יורדים תלתליו.	329
צהובים תלתליו של המלך דוד,	330
צהובים תלתליו!	331
וכולו אדמוני.	332
	333
ויאמר המלך דוד :	334
גש אליי, קטנטוני,	335
פתי שלי,	336
וראה, גם אני גיינגיי!	337
והביט אל עיניי,	338
והביט אל תוכי,	339
וילחש : אפרוחי, אפרוחי,	340
גיינגיי שלי!	341
כך אמר לי דוד, כך אמר לי המלך.	342
	343
ואימא שלי,	344
גם היא שם הייתה עימדי,	345
ולחשה : מחמדי,	346
מחמדי.	347
מי ילך־שטקליס : אני קוראה כפי שאני מרגישה, שזאת היא הרגשתו של הילד; שחושב את	348
הדברים האלה, שחי את הדברים האלה. כך אני קורֶאָה. אני קורֶאָה את השיר	349
כאילו כתבתי אותו זה עתה. ככה באופן ספונטני. כי אני מרגישה	350
א' בראדון : = [לא נשמע] ילדים,	351
מי ילך־שטקליס : = עוד פעם את ה־ הרגשה של הילד. זהו! ילד יכול לֶהֱנוֹת, אה, מִשִּׁיר, מן	352
הצליל, נגיד מן השטח העליון, של הבנת השיר. תיקח את השיר 'גיינגיי	353
שקראנו.	354
א' בראדון : אהה.	355
מי ילך־שטקליס : השיר 'גיינגיי' הוא שיר ש־, מבוגר יבין אותו, הרבה יותר טוב, גם את מבנה	356
השיר, וגם את אה, מה שמסתתר, מאחורי השורות. כי הלוא כאן לא רק עניין	357
בגיינגיי. כאן עניין בכלל אה, בכל סבל שאדם אה, נושא בליבו ואינו יכול	358
להשתחרר ממנו ומחפש דרך להשתחרר ממנו.	359
	360

א' בראדון : הייתי רוצה ממך שתקראי לי עוד איזה שיר אחד, השיר שאת אוהבת ביותר.	361
[לא ברור]	362
מ' ילן-שטקליס : אני אקרא לך, שיר שאין אתה מכיר אותו.	363
א' בראדון : טוב.	364
מ' ילן-שטקליס : שיר הגדי'.	365
א' בראדון : טוב מאוד. [לא נשמע]	366
מ' ילן-שטקליס : הוא שיר לילדים קטנטנים. ואני ראיתי שה' אר', השיר הזה אהוב מאוד על	367
ילדים, וגם על מבוגרים. אני יודעת את השיר הזה	368
א' בראדון : = <בעל פה>.	369
מ' ילן-שטקליס : = בעל פה. זה, משחק אצבעות.	370
א' בראדון : אהה.	371
מ' ילן-שטקליס : אתה יודע שהילד הקטן, ה' שעשוע, הצעצוע הראשון של הילד הקטן, זה,	372
אצבעות ידיו. כי זה הדבר	373
א' בראדון : = [לא נשמע]	374
מ' ילן-שטקליס : = היותר קרוב לו. ולכן יש הרבה, שירים, אני חושבת שכל עם ועם יש לו,	375
בפולקלור העמים אפשר למצוא שירים,	376
א' בראדון : = [לא נשמע] <שירי יסוד>.	377
מ' ילן-שטקליס : = אה, משחקי אצבעות.	378
א' בראדון : = מממ.	379
מ' ילן-שטקליס : = ואני כתבתי כמה וכמה שירים כאלה. זהו השיר. אתה תראה את ידי ו',	380
א' בראדון : = מממ.	381
מ' ילן-שטקליס : = תבין.	382
גדי גדי גדי,	383
לאן הלכת חמודי?	384
ומה הבאת מחמודי?	385
הלכתי לשוק והבאתי בקבוק, ג'י"ש.	386
גדי גדי גדי,	387
ואתה, קנקן מלא דבש.	388
גדי גדי גדי,	389
ואתה, פת לחם בסל.	390
גדי גדי גדי,	391
ואתה, בצלצל, וגם שום.	392
גדי גדי גדי,	393
ואתה, לא כלום, ולא כלום.	394
כי עשיתי חליל דרך דום, ולי לי לי לי לי לידל דום. [כמעט שרה]	395
זה חכם וזה חכם, זה חכם וזה חכם,	396
וזה הקטן החכם בכולם. [כנ"ל]	397

